

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-06-01
Besvaras senast
2021-06-09 kl. 12.00

Till statsrådet Mikael Damberg (S)

2020/21:3051 Amerikanskt spionage mot Sverige

Danmarks Radios *Nyheder* avslöjade i höstas att den amerikanska underrättelsetjänsten NSA använt ett topphemligt dansk-amerikanskt spionsamarbete för att målmedvetet spionera på centrala ministerier och privata företag i Danmark men också i bland annat Sverige.

I samband med att Danmark skulle köpa in nya stridsflygplan pågick spionage mot Saab. Danmark valde nämligen mellan två amerikanska modeller, Eurofighter och svenska Gripen. Beslutsprocessen om vilket plan som skulle köpas hade pågått i årtionden, men vid tiden för det påstådda spionaget gick den in i sin sista fas. Exakt vilken information NSA letade efter eller hur den amerikanska underrättelsetjänsten kan ha använt informationen om försvarsindustriföretagen var oklart. Men resultatet blev att Danmark köpte amerikanska plan.

Av denna anledning ställde jag en fråga (2020/21:504) till försvarsministern, som besvarades av statsrådet Mikael Damberg, om vilka åtgärder man vidtog med anledning av uppgifterna om spionage riktat mot Sverige och svensk försvarsindustri.

Statsrådet svarade med att ”den danska regeringen har tillsatt en oberoende utredning som ska undersöka den information som har framkommit i dansk media rörande uppgifter om spionage riktat mot danska men eventuellt även svenska intressen. Jag kan inte kommentera sakriktigheten i de uppgifter som framkommit i media. Däremot följer givetvis jag och berörda svenska myndigheter med stort intresse den danska utredningen.”

Vidare skrev han i sitt svar: ”De senaste åren har regeringen genomfört omfattande ekonomiska satsningar på rättsväsendet. Säkerhetspolisens anslag har ökat med dryga 50 procent sedan 2014, tillskott som bland annat har syftat till att stärka förmågan inom kontraspionage och säkerhetsskydd. Vi har också sett en positiv utveckling vad gäller samverkan mellan myndigheter med ansvar inom dessa områden.”

Nu avslöjar SVT Nyheter, tillsammans med Danmarks Radio, NRK, NDR, WDR, Süddeutsche Zeitung och Le Monde, att amerikanska underrättelsetjänsten NSA med dansk hjälp även spionerat på ledande politiker och höga tjänstemän i Sverige.

”De nya uppgifterna framkommer i en hemlig utredning med kodnamnet ’Operation Dunhammer’ inom danska Forsvarets Efterretningstjeneste (FE). Utredningen har analyserat NSA:s övervakning från Danmark under åren 2012 och 2014”, rapporterar SVT.

”Avslöjandet bygger på information från nio olika källor som alla haft tillgång till hemligstämplad information från danska underrättelsetjänsten. Alla uppgifter är bekräftade av flera av varandra oberoende källor. Majoriteten av källorna bekräftar för Danmarks Radio att namngivna svenska politiker och höga tjänstemän var ett mål för spionaget”, rapporterar SVT vidare.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Mikael Damberg:

Avser statsrådet att vidta några ytterligare åtgärder med anledning av de senaste avslöjandena om amerikanskt spionage mot svenska politiker och höga tjänstemän, och i så fall, vilka?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders